

Дзюдомрэ самбэмрэ хэхо-
ныгъэхэр ашлынхэм, заушом-
бгуным мы аужыр ильэс-
хэм республикэм зэрэщыпыль-
хэр кыуагъ Къумпыл Муратэ.
Мыш пыщэгъэ клэлэ ныбжьы-

ГЪЭЗЕТЕДЖЭМ ИШОШ

Кlэтхэным сигъэшlыгъэ гупшысэхэр

Тиадыгэ гъэзет сызылпылээрэр, кызыс-тхыкырэр лэшлэгъуныкъом ехъугъ, бэшлэгъэ сызыфатхэрэри. Гъэзетэу кыдэкlыхэрэм сахадэмэ, апэ кыыхэсхыштхэм «Адыгэ макъэр» ащыщ. Ащ нахъ сикласэу ыкли сгъатхъэу ахэтэп.

Уиреспубликэ ис лэжъаглохэм ящылэклэ, уитарихъ, уикультурэ, уиискусствэ, уилъэкпкъ шэн-зекlуаклэ яхылагъэу инэ-клубгохэм къарыхъэхэрэм уяджэклэ, шъхъэм гупшысабэ кырагъахъэ. Пшыгъупшэжыгъабэ угу къагъэкlыжы.

Тиадыгэ гъэзет илъэс къэс нахъ дахэ мэхъу, нахъ уеджэ пшлгогъоу узыфещэ. Хэзгъэунэ-фыклымэ сшлгогъор илъэс 20 — 25-клэ узэкlэбэжымэ, тилъэкпкъ гъэзет зыгъетыгъэм джы зэрегъэпшэгъуаер ары.

Гъэзет клэтхэгъур къэблагъэ хъумэ, «Адыгэ макъэр» къяджэ гъэзетеджэхэм ар кыратхыкынэу. Ащ зи емыкlу хэлъэп. Сыда плэмэ джы тызыхэт щылэклэм кыныбэ цыфхэм къафыхыгъ: зым ипенсие маклэ, адрэм лoфшлэн ыгъотырэп, лoф зышлэрэм илэжъапкlэ цыкlу. Етlани анахъ тхымакlагъор уасэхэм мафэ къэси къазэ-рахыхорэр ары. Шыпкъэ, непэ зэкlэри лъапlэ, узыфаем фэдиз гъэзет кыптхыкынэу амал щылэжъэп. Ау а лъэкпкъ гъэзет закъор зыми ебгъэпшэнэу шымытэу, ащ фэдэ зи шымылэу кысшлэшлэ. Адрэ гъэзетхэм ялпытыгъэмэ, ыуасэклэ лъапlэп. Ау, гукъау нахъ мышлэмэ, тинылдэлъфыбзэкlэ кыдэкlырэ гъэзет закъор ифэшъуашэм фэдэу дгъэлъапlэу сфэлощтэп. Ащ лъэшэу сегъэгумэкlы. Илъэс зырызэхэм тиадыгэ гъэзет экземпляр минишым тlэкlу кхэхъоу кыдэкlэу кыыхэкlыгъ. Тхымакlагъоба адыгэ гъэзет закъоу уиреспубликэ кышы-дэкlырэ ащ нахъыбэ мыхъумэ?!

Гъэзетыр зыфэлажъэрэр лъэкпкъ ары. Уахътэм диштэу непэ къэуцурэ пшъэрлэхэм язэшлэхын ар пыл. Тиреспубликэ ис цыф зэфэшъхъафхэм ащыщэу адыгэ

нэгырэ минишъэ лэпэцпы ис. Ащ шыщэу клэтхэрэр нэгырэ 4000-м ехъу нылэп. 2009-рэ илъэсыр егъашлэм сщыгъупшэштэп. Илъэсыкlэр кхэхъэфэ адыгэ гъэзетым иклэтхэн епхыгъэ лoфыгъуабэмэ ащ илофышлэхэр ягупшысагъ, ахэм афэгъэхыгъэу гъэзетым иномер пэпчъ тхыгъэхэр кыихагъэх. Гъэзетым илофышлэхэм районхэр, къуаджэхэр къакулъагъэх. «Адыгэ макъэм» иредактор шъхалэ илъэкпкъэгъухэм бэрэ къаджэ гъэзетым клэтхэнхэу, хэкlыплэу щылэхэм бэрэ ягупшысагъ, районхэм, къалэхэм, къуаджэхэм япашэхэм ар кыизэхашыкlыгъагъ. Джары адыгэмэ зыкlалыагъэр: «Узэкъотмэ — улъэш».

Гъэзетым иклэтхэгъу кызысыкlэ, гъэзетеджэхэм редактор кыалъэу «Ныбджэгъу лъапlэхэр! Шъуклатх лъэкпкъ гъэзет закъоу кыдэкlырэ» елошъ.

Мыдэ, умышлэрэмэ, тэр-тэрэу тызэгъоожьырэм фэд. Тинылдэлъфыбзэкlэ кыдэкlырэ гъэзет закъом пае дгъэкlодышт ахъщэм тышъхасы. Ащкlэ анахъ узышыгъуынэу щытхэм иузалыкlэ, «Гъэзетыр лoфасэлэ, мыдыкlэ тшлэн фаехэу нэмыкl лoфыгъошхохэр тпыщылых, кытэжэх...» ало. Ащ фэдэ еплъыкlэ-екlоллэхэм гупшысэ хылылэхэр шъхъэм кырагъахъэх.

Хэти дэгъоу ешлэ: лъэкпкъ лъэкпкъ зышлэрэр ыбз, икультура, ишэн-хабзэхэр, итарихъ, ищыгъын-шъуаш, изекlокlэ-шыкl арых. Джары зыкlалорэр «Сыд фэдэ лъэкпкъ ыбзэ лумылъымэ, ар лъэкпкъыжъэп». Тэ, адыгэхэм, Тхэмкlэ шыкур, джырэклэ тыбзэ тlулъ, лъэкпкъу тыкызы-хэкlыгъэр, тишэн-зэхэтыкlэхэр джыри тшыгъупшэагъэхэп. Ау лъэкпкъыбзэм, къралыгъуабзэм

чыплэу тищылэклэ щуибытын фаем джыри тылпыклахъэрэп. Хэтрэ лъэкпкъи ежъ уасэ зыфимышлэжымэ, кыизхэкlыгъэ лъэкпкъы, илъэкпкъыбзэ хэтэпэмыхъ ышлымэ, зыхэт обществэми, лъэкпкъхэм уаси, лъытэныгъи кыфашыштэп. Адыгэ Республикэу адыгабзэр зыщыкъралыгъуабзэм адыгабзэкlэ кыдэкlырэ гъэзетхэм-рэ клэлэцлукlу журналэу «Жъогъобынымрэ» яклэтхэгъу кызысыкlэ лъэлукlэ клэгъатхэх. Адыгэхэм адыгэ гупшысэ тилэжъба, шъхъагло, гукъао, лъытэныгъэ тхэлъыжъба? Сыда непэ ыбзи, кыизхэкlыгъэ лъа-къори зымышлэжырэ цыфым узэреллэщтыр? Адыгэ унагъохэу зызылпытэжъхэу, «нахъ гъэсагъэхэу» щытхэм унэгъо кlоцlым урысыбзэкlэ щызэдэгъуылэх. Адыгабзэкlэ гуцылэхэр непэрэ щылэныгъэм ыуж кынагъэхэу алытэ. Е-о-ой, адыгэ цыкlу, тымышлэзэ тэкlоды, лъэкпкъ зэхашлэ тымылэжы-хэм фэд. Сыдыгъокlи, сыд фэдэрэ лoфыгъо зэхашагъэми, адыгабзэр (Адыгэ Республикэу ар зыкъралыгъуабзэм тис-ми) хэтрэ адыги ежъ ыбзэкlэ къэгъушлэрэп. Адыгабзэм-рэ урысыбзэмрэ зэхэтэу къэгъушлэх. Сыда ащ кыкlырэп, кыгъэлыагъорэр?

Шыпкъэ, тинепэрэ дунэе зэхэтхъуагъэ уцлф фэдэу, анахъэу уадыгэ шыпкъэу утеныр псынклэгъоп. Цыфыгъэ шэнхэр, адыгэ хабзэхэр гъэцкlэгъошлэп. Ау ащ кыкlырэп лъэкпкъым ынапэ ыхъожьыныр, ыбзэ шигъэзыныр, икультура, ишэн-зэхэтыкlэ хабзэхэр шыгъупшэнхэр. Тыкlуатэ къэс, гукъау нахъ мышлэмэ, бэ члэ-

тынэрэр: пщынэм ымакъэ пчэгум икlыжыгъ, адыгэ шъуашэу зэрэдунэу тыкызырэ-щашлэжырэ хэтынэжыгъаплoми ухэукъонэп, ар зезыхъэу щылэжъхэр лъэкпкъ къэшъокlорэдылэ ансамблэхэр арых нылэп. Адыгэ шъуашэм ехыла-гъэу мэфэкlышхо зэхэтэщэ, ар дэгъу. Ау ар зыщытлэу, тшыгъэу бэрэ кыыхэкlырэп. Джыри зэ къэсэлэжы, унэгъо кlо-цlым кыщегъэжыагъэу клэлэ-цыкlу лыгъыплэхэмэ, ублэлэ классхэмэ, еджэплэ зэфэшъхъафхэмэ тызэдэмылажъэу, тызэкъомытмэ, бзэмэ, адыгэ хабзэмэ, лъэкпкъ зэхашлэми хахъо ашыштэп. Мы лoфхэм язэшлэхынкlэ цыф гъэсагъэу тилэхэм къатенэрэр бэ. Мыщ ехылагъэу тхылъэу тилэр макlэ. Ащ пае ахэр ябгъэшлэным-кlэ, агу кыбгъэкlыжынымкlэ мэхъанэшхо ил адыгэ лъэкпкъым илэ гъэзет закъоу «Адыгэ макъэм». Лъэшэу сыфэраз ащкlэ Стlашъу Юрэ. Ар лъэшэу егъэгумэкlы адыгэ лъэкпкъым ишъуашэ. Юрэ илэшлагъэхэм яхылагъэу тиадыгэ гъэзет кыхиуты зыхъукlэ, бэмэ ягуа-пэу еджэщтых. Ахэр еджэнхэм пае гъэзетыр кыратхы-кlын фае. Адыгэ унагъо пэпчэ гъэзетыр кыритхыклымэ, уна-гъом исхэр еджэщтых. Ау ауштэуи хъурэп.

«Зимылэм янэ фэхъакlэжы-рэп» зыфалорэм фэдэ чыплэ джы непэ тит. Пенсие тlэкlоу кыратырэ зэкlэми афикъу-на, лoфшлэн агъотырэп, агъо-тыми къаратырэп макlэ. Ащ светыпкlэр, газыпкlэр, псыпкlэр, унапкlэр хэкlыхэмэ, хыалыгъу уасэ къэнэжырэп. Сыдэгъуштэу гъэзетым уклэтхэт

сомэ миным нэсэу мэхимым ыуасэу, ари кыпфамыхъэу?

Почтэхэм писъмэзехъэхэр ялэжъхэп, лэжъапкlэу араты-рэп сомэ минишым тlэкlу ехъу нылэп. «Уимыкl, уимыс, уисэу сыкъимыгъэхъажъ» зыфалорэм фэдэ тыхъугъ. Мы лoфым ехыла-гъэу гъэзетеджэхэм тхыа-усыхабэ зэрялэр илъэс пчъагъэ хъугъэ, ау зыпари ыгъэгумэ-кlырэп. Совет хабзэм илъэхъан къалэми, къуаджэми, къутырми зы унагъо адэсыгъэп гъэзет зэрымыхъэрэ, джаш фэдэу ащ журналхэр ягъусэхэу рамытхы-кlэу.

Тигъэзет иклэгъэтхэн лoф псынклэп. Илъэс зытлущ горэкlэ узэкlэбэжымэ, сомэ 300 — 400-клэ кыптхыкlын плъэкlы-щтыгъэ. Джы клэтхапкlэр сомэ 892-м нэсыгъ. Ащ фэдэ уасэ зилэ гъэзетым икытхыкlын зэкlэми аклуачлэ кыыхырэп. Сыда мы лoфыгъор кызыхэ-кlыгъэр? Апэрэмкlэ, клэтхапкlэр лъапlэ хъугъэ, ятlонэрэмкlэ, почтабэмэ писъмэзехъэхэр ялэ-хэп, ащ кыыхэкlэу зыклэтхэгъэ гъэзетхэр гъэзетеджэхэм афа-хырэп. Тхымафэм зэлуклагъэу афахы.

«Гъэзет закъоу уинылдэлъфы-бзэкlэ кыдэкlырэ имытхыкlы-мэ ухъайнапэба, сикъош?» плoу цыфым узегъушыи-кlэ, кыуило-рэп къэплонкlэ жэм кыыхы-рэп. Арэу щытми, мы лoфым ехылагъэу нэгырабэ гушы-лэгъу сэшлэ. Цыфхэм узахахъ-кlэ апэ дэдэ зигугъу къашырэп гъэзетэу зыклэтхэгъэхэр кы-зэрамыхырэп ары. Гъэшлэгъо-ныр мы тхыаусыхэ гухэкlыр кыулыкъушлэхэм апашъхэ кызычалокlэ, «Зэрэкъралыгъоу ащ фэд, шъо ахэм шъуахэ-кlыжына» кызыэралорэр ары.

Адыгэ гъэзет закъоу тирес-публикэ непэ кышыдэкlырэп тимиелъжыным ишынагъо кыт-шъхыарыхагъ. Тыбзэкlэ тымы-гушылэжы хъумэ сыдэгъуштэу тыадыгэ лъэкпкъэу зытлпытэ-жыщытэ? Зыбзэ зимиелъжыр лъэкпкъкlэ алытэрэп. Тиадыгэ гъэзет лэкlыб къралхэм арыс тилъэкпкъэгъухэм анэсы, ащ еджэх, мэгъушлэх ащ фэдэ гъэ-зет зэрэтилэмкlэ. Тэ тигъэ-зет закъоу тинылдэлъфызэкlэ кыдэкlырэп кытыдзэжырэп, дгъэлъапlэрэп, тышыгушлукlы-рэп. Джары непэ тызынэсы-гъэр. Ныбджэгъу лъапlэхэр! Тызэрэадыгэмкlэ лъэкпкъ гу-шхуагъэр тыгумэ арытэшъу-мыгъэгъэкl, лъэкпкъым ынапэ къэтэжъугъэхъум. Шъуклатх лъэкпкъ гъэзетым!

ХЪОДЭ Сэфэр.
Гъэзетым иныбджэгъушлэ,
лoфшлэным иветеран.

Хэукъоныгъэхэр кыыхагъэщыгъэх

Зянэ-зятэхэр зимиелъжэ сабийхэм яфитыны-гъэхэр къэухъумэгъэнымкlэ федеральнэ хэ-бзэгъэуцугъэр ащ фэгъэзэгъэ кыулыкъухэм зэрагъэцакlэрэм зыщытегушылэгъэхэ зэхэ-сыгъо Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ мы мафэхэм зэхыщагъ.

лoфтхъабзэр зэрищагъ Адыгэ Республикэм ипрокурорэу Василий Пословскэм. Зэхэсы-гъом хэлэжыагъэх коллегием хэтхэр: отделхэм япашэхэр, ахэм ягуадзэхэр, прокурор-

хэм ялэпылэгъухэр, нэмыкl-хэри.

— Ны-тыхэм аналэ зытемы-тыжъхэм яфитыныгъэхэр къэ-ухъумэгъэнхэм тылэпллэ, — кылуагъ Василий Пословскэм.

— Непэрэ мафэм ехъулэу зянэ-зятэ зимиелъжъэу е ахэм аналэ зытемытыжъэу клэлэцлукlу 1694-рэ республикэм ис. Ахэм япроцент 94,5-р унагъохэм аплунхэу аштагъэх.

Кыыхэгъэщыгъэн фае сабийм ищылэклэ нахъышлэу зышы зы-шлoигъохэм, рэхъатныгъэ зэ-рылъ унагъом клэлэцлукlухэр кышытэдджынхэм фэлорышлэ-хэрэм япчъагъэ илъэс къэс кызыэрэахъорэр. Зэкlэмкlи проценти 5-р ары нылэп къэ-

ралыгъом иучреждениехэм ачлэсыр.

Сабыйхэр зыштэгъэ унагъо-хэм щылэклэ-псэукlэу ялэр, хэ-бзэгъэуцугъэм тетэу ахэм адэ-зекlохэмэ зыуплэкlун фэе кыулыкъухэм япшъэрылъ икъу фэдизэу амыгъэцакlэу про-куратурэм илофышлэхэм кы-хагъэщыгъ. Уплэкlунхэр зы-щырагъэкlокlын фэе уахътэм ахэр амышыгъэхэу, хэбзэ-гъэуцугъэм кызыэрэдильы-тэу сабийхэм алымыплъа-гъэхэу хэбзэухъумэкlо кыулы-къум илофышлэхэм кыыхагъэ-щыгъ. Ахэм анэмыкl хэукъо-

ныгъэхэри прокуратурэм ыгъэ-унафыгъэх.

Зэхэсыгъом кызыэрэчалы-гъэу, зянэ-зятэ зимиелъжъэу къэнагъэхэм ащыщэу нэгырэ 300-мэ джыри псэуплэ ара-гъэгъотыгъэп.

Ны-тыхэм аналэ зытемытыжэ клэлэцлукlухэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр укъуагъэ зэрэ-хъурэм, ахэм ящылэклэ-псэукlэ епхыгъэ гумэкlыгъоу къэуцу-хэрэм коллегием изэхэсыгъо щатегушылагъэх, щыклагъэхэр дэгъэзыжыгъэ зэрэхъушт шы-кlэхэр зэхафыгъэх.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.

Зищытхъу аlorэ унагъу

Теуцожь районымкIэ Джэджэхаблэ Джармэкъо зэунэкъошхъу ыкIи тIуми Нухъ ацIэу дэсыгъэх. Нахыжъэу Джармэкъо Нухъэу заом лIыбланэу хэлэжъагъэр Теуцожь ыкIуагъ. НахыкIэу Джармэкъо Нухъэу ныбжьыкIэ дэдэу колхозым хахы елъэкIыфэ хьалэлэу шылэжъагъэр Хьаджмосэ икIэлагъ. ТIуми ядунае ахьожьыгъэшъ, Алахьым джэ-нэтыр кIарет.

Непэ зигугъу къэтшIымэ тшIоигъор Джармэкъо Нухъэу Хьаджмосэ ыкIо иунагъу ары. Мы сурэтым ишъульагъохъу илъэс пчъагъэ хъугъэу кытхэтхъу, кыддэлажъэхъу, республикэм ичIыплэ зэфэшъхьафхэм дэгъоу ащызэлъашIэхэрэр зигугъу къэтшIырэ унагъор ары зыщапIугъэхэр, зыщалэжъыгъэхэр.

Къуаджэу кызыщыхъугъэхэм лъытэныгъэхо щафашIы, егъашIэм ямышъун щалуагъэп, амакIи яшагу кыдэлукIыгъэп. ЯцIыкIуи яини зэгурьомэ, зэдэлужьхэзэ мэлсэху. Яунэгъо кIоцI шэн-хабзэу илъым уасэ фашIызэ, ар агъэлъапIэзэ рэпсэху, рэлажъэх, ящытхъу арагъало. Джармэкъо Нухъэу унэгъо дахъу зигугъу къэтшIырэм ышъхъэ бэгъашIэ хъугъэп. Илъэс 60-м нэмысызэ идунай ыхьожьыгъ, илъфыгъэ шIагъохэм янасып, ягушIуагъо адигошIу-нэу хъугъэп, кIыным, имыкIу-рэм пэлутызэ кыхыгъ.

Джармэкъо Нухъэу гъаблI, зауи пэкIэмыкIыгъэ щылэп. 1928-рэ илъэсым кхъхъугъ, 1933 — 1947-рэ илъэс гъэблэшхохэмIа кIахыубытагъ, лъыгъэчъэ зэошхом ибэлэхыи зэхышIагъ. УблэлIэ еджапIэм чIэсызэ заор кхъэжъагъ. Ышнахыжъэхэр ащ зацэхэм, хъульфыгъэу иофэу унагъом щызэ-рахъащыр зэкIэ ежъ кыфэгъэзагъэ хъугъэ. Джары Нухъэ дэгъукIаеу еджэщыгъэми, кIэлэ кIэ дэдэу иофшIэныр зыкIыригъэжъагъэр. Гази, свети щылагъэп. КIымафи, гъэмафи унагъом пхъэу ыгъэстыщыр тамэкIэ мээым кыхыхыщыгъ, былымхэм мэкъоу ашхыщыр кыуипкIэщыгъ, кырищыжъыщыгъ. Яхэнэрэ классыр кызеухым, еджапIэм кычIэкIыжыи колхозым иофшIэныр щыригъэжъагъ. КIэлэ псыгъо кIыхьэр, лъэпэ-лъагэр шыкузэ-кIэтым рагъэтысхьагъ.

Нухъэ кIэлэ хъупхъэу, иофшIэным фэлэпIэсэху кычIэкIыгъ. Нахыжъэхэм адыригъаштэзэ лажъэщыгъ, зыфагъазэрэр ыгъэцакIэзэ нэмыц тыха-кIохэм зэщагъэкъогъэ мэкъу-мэщыр зыпкъ изыгъэуцожьы-хэрэм ахэтыгъ.

1948-рэ илъэсым Хъутыжъ-мэ япху Нуриетэу шъхъэгъусэ фэхъугъэри ежъ фэдэу псэо-кIо-лэжъэкIо унагъом щапIугъэу, зыфэбгъэсэжъын щымылэу, пшъэшъэжъыи Iэпс-лъэпс да-хъу щытыгъ.

— А лъэхъаным, — щхызэ кытфелуатэ сэмэркъэур зыкIа-сэху, шIэжъ дэгъурэ мэкъэ чан-рэ зилэхэ нью Iэпс-лъэпс нэ-утхэ цIыкIоу Джармэкъо Ну-риет, — сэ яблэнэрэ клас-сыр кхъэсыухи педучилищым сычIэхъагъагъ, ау бэрэ сыра-гъэджагъэп, унагъо сыхьагъ.

Сызэхъагъэр унэгъо шIэгъуагъ. Сигуащэ фэдэ дунаим теты-гъэп, Пщыдатэкъомэ япхъугъ, Фатимэт ыцIагъ. Ари, сэри, синымсэгъоу Рахымэти, типчы-пхъуи тызэхэсыгъ. Дунаир кы-

ныгъэми, тыныбжьыкIагъэми, тызэгуригъэуагъ, тыгу хигъэ-кыгъэп, тигъэсагъ, тикIалэхэр кыдипIугъэх. ИкIун кIыни тлэгъугъэ. Псыр Мартэ кыи-хэтхыщыгъ, нэпкъ заңдэм кIы-мафи, гъэмафи кыдэтхые-щыгъ, кыужьыр мээым тамэ-кIэ кыхэтхыщыгъ, ар дгъэ-гъути, тцэщыгъэ, тикIалэхэр тфалэщыгъэх, едгъаджэщыгъэх.

Корр.: Нухъэ лIышхуа-гъэу, кIолчэшхуагъэу ало.

Нуриет.: Арэуштэу щытыгъ. Мээым чыгъ ныкIошхохэр кыи-рихыщыгъэх. Изы пхъэлэплIэ тэмэрыхъэ нэгъыритIуми кIа-фэхъыныеп. ТхьамыкIэр бэгъа-шIэ хъугъэп.

— Папэ зэрэкIолчэшхуагъэр сэри сэшIэ, цIыфхэми кIалотэ-жыи, — кыхэгъушIэ Нуриет лъэхэс инысэху, ПэнэжыкIуа-кIэ Хьэдэгъалэмэ япхъоу Джар-мэкъо Сэламэт (ар Джармэ-кIо Нухъэ иджэныкIо машIо зымыгъэкIосэрэ ыкIоу Юныс ишъхъэгъус). Ау симами ежъ лъхъанчэми, папэ кыщигыа-кIэрэ щымылэу лэжъагъэ. Непи, ТхъэмкIэ шыкур, нэутх, зы-горэ фэлшIэнэу щымытэу зы-фаер егъэцакIэ. Зи ащ ымы-шIагъэ щылэп. СикIэлиплI кыи-дипIугъ. Помидорыр тшIэу зы-щэтым ар кыиздилэжъыщыгъ, игъо хъоу ащэнэу зежъэхэкIэ, апэрэ автомашинэм дыдэкIыти, мазэм ехъурэ Урысыем кыты-щыгъэ. Сэ фызгъащэщыгъ, ежъ ахъщэр зэтеуплIэкIагъэу кыи-хыжъыщыгъ. Ары тикIалэхэр зэредгъэджагъэхэр. Дэн-бзэным фэлэзэти, Iэ машинэм кIэрысэху, оред макIэри кIыIуыкIэ дэщыгъэ. Унагъом исхэми, хьаблэм тесхэми зыфаер афигъэцакIэ-щыгъ. Джыри гъэмафэрэ хатэм кыисшIудэхъэ.

— Моу еплъыль, Рэмэзан,

Ящэнэрэ кIалэр Хъызыр ары. Ащ Пшызэ агроуниверситетыр дэгъоу кыуухыгъ. Непэ зищы-тхъу тишъолъыр имызакъоу, Урысыем ичIыпIабэхэми дэгъоу ащызэлъашIэрэ хъызмэт-шIапIэу «Радуга» зыфилуу Туль-скэм дэтым ипашъу хэтэрыкI пасэхэр кхъэзыгъэкIырэр ары. Ишъхъэгъусэр Шъуаджэмэ япхъоу Зар. ЛъфыгытIу зэда-гъотыгъ. Светэ унагъо ихьагъ, Тимур ятэ игъусэху мэлэжъэ.

Зэшищэу зигугъу къэтшIы-гъэхэм шыпхъуитIу яI — Свет-ланэрэ Сарэрэ. Ахэр зэтIуа-зэх. Светэ ышнахыжъ Хъы-зыр кIыгъоу иоф ешIэ, Сарэ АскъэлаекIэ ШэхэлIымэ яныс. Ар илъэсипшI пчъагъэ хъугъэу Джэджэхаблэ сымэджэщым имедсестра шъхъалэу щытыгъ, джы «Iэпылэгъу псынIкIэм» илофышI, цIыфхэр лъэшэу фэ-разэх.

Джармэкъо Нухъэрэ Нури-етрэ ялъфыгъэхэм кIорэлъф-пхъорэлъф 11-у кыакIэхъухьа-

хэм янэу Нуриети кыдде-джэщыгъ. ЦIыф пIокIэ цIыкIоу, Iэпс-лъэпсэху щытыгъ. Ау дэхэ дэдагъ. Дэгъоуи еджэщыгъ. Я 7-рэ классыр кызеухым, пе-дучилищым чIэхъагъагъ, ау бэ-рэ щеджагъэп, унагъо ихьагъ.

ХЪУТ ЯКЪУБ:

— Джармэкъо Нухъэ илъэс зытIушIкIэ сэх нахыжъыгъ, тигъунэгъугъ. ЕгъашIэм колхо-зым хэтэгъ, ищытхъу аригъа-лозэ лэжъагъэ, псэхъуагъ. Адыгэ-гъэ дахэ хэлъыгъ, сэмэркъэ-ури икIэсагъ. Теджэ зэхъум, тыкыизатIупщыкIэ, Тыгъужь Юнысрэ сэрырэ кухэм тара-гъэтысхъэщыгъ. А лъэхъаным Джармэкъо Нухъэ тыригъусэху мэкъур кытхыжъыщыгъ, туты-ныр зыгъэтысхъэхэрэм псыр кIэим кIафэдытщыщыгъ. Зэо ужым щылакIэр кыныгъэ, тех-никэ щылагъэп. Хъульфыгъэхэм коцэху сымэджкIэ кыраупкIы-рэр бзылъфыгъэу тхьамыкIэ-хэм банэ кIашыжъыщыгъ. Тэ, Джармэкъо Юсыф, Лъащэ-кIо Рэмэзан, сэры алоу, Нухъэ тыригъусэху, ишыкузэкIэ коц банэхэр чэщырэ IонэкIо ма-шинэм кIетщапIэщыгъэх. Джар-мэкъо Нухъэ кIэлэ кIолчэшхо-щыгъ. Непэ икIалэхэри ежъ фэдэхэу цIыфшIу дэдэ хъу-гъэх, хьалэлых, унэгъо дахэхэр ашIагъэх, тарэгъушхо. Ятэ илъа-гъо агъэдахэ, янэ агъэгъушIо.

**ХЪЭШХЪУАНЭКЪО
Мыхъамэт, Джэджэхаблэ-
блэ чIыплэ коим ипаш:**

— Джармэкъо Нухъэрэ Ну-риетрэ яунагъо ищытхъэрэ ида-хэрэ нэмыкI алоу зэхэсхыгъэп. Iэдэбныгъэр, адыгагъэр зэрыль унагъу. Шэн-хабзэу янахыжъ-хэм ахэлъыгъэр непэ лъагъэ-кIуатэ.

Анахыжъэу Юсыф Адыге-им дэгъоу щашIэ. Спортым хэхъоныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ, тиереспубликэ зэрэдунаеу щя-гъэшIэгъэнымкIэ ыпшъэ ифа-гъэм лъэпкъ тарихъым чIы-плэшхо щыубытынэу сэгугъэ. ИкIуаджэ зэрэщымыгъушэ-рэр тигуапэ. Гурыт еджапIэм футбол ешIэплэ цIыкIу илэ зэ-рэхъугъэм ащ илахышIу хэлъ. Командэм хэт кIалэхэм ащы-гыщт шъуашэр кIаритыгъ.

Хъызыр игъэхъагъэхэри зэ-кIэмэ ашIэ. ЕджапIэмкIи, сымэджэщымкIи, нэмыкI иофыгъо-хэмкIи мызэху, мытIоу ишIуагъэ кыыгъэкIуагъ. Лъэшэу тыфэ-раз. Тинахыжъэхэм ащыщхэр зеуалэхэкIэ, ялъэху кIафегъэ-цакIэ, адыгагъэ кIадызэрехъэ. ТичIлэ щылэжъэхэрэ Нухъэ илъфыгъэхэми ягугъу кхъэсы-мышIын слэкIышIтэп. Юныс хъупхъэ дэд, чылэм щагъэлъа-плэ, ишъхъэгъусэху Сэламэти ащ фэд. ЯкIалэхэр IорышIэх, Iэдэб ахэлъ, мэлэжъэх, ямы-хъун аlorэп. Ашыпхъоу Сарэ Аскъэлае кыкIызэ сымэджэ-щым зыщылажъэрэр илъэсипшI пчъагъэ хъугъэ.

— Рэмэзан, — икIэхуым кытылуагъ Юныс ишъхъэгъусэху Сэламэт, — мы симамаху уздэ-гушIагъэм Юсыф игугъу анахъ кыизкIышIырэм зи шъэф хэлэп. Адрэхэри шIу елъэгъух, ыл афэхузы. Ау Юсыф анахы-жышъ, анахъ щэгугъы. ЕтIани ащ гукIэгъушхо хэлъ. Зэрана-хыжъым имызакъоу, иныб-жыкIэгъум кыщегъэжъагъэу непэ кыизнэсыгъэм ышнахы-кIэхэм, ышыпхъухэм, ахэм кIа-кIэхъухъахыгъэхэм ежъ иуна-гъо фэдэ кIабзэху яегъэджэн-кIи ялофшIэнкIи ыналэ атэтэу кхъехы. Ащ илэзын хэмьлэху тицIыкIуи тиини зекIорэп. Джа-ры тишэн-хабзэр.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Къоджэдэсхэм унагъом кыраIуалэрэр

ТЕУЦОЖЬ Къэншъау:

— Нухъэрэ сэрырэ 1937-рэ илъэсым еджапIэм тызэдычIэ-хьагъ. Я 4-рэ классыр кызы-тэхым, Тэухьаблэ тыкIозэ я 5-рэ классым тыщеджагъ. Нэ-мыщхэр кыизэкIохэм, мэхихэ Адыгеим щыхъушIэху итыгъэх, зырафыжъхэм, илъэсныкIор кIогъахэти, тырамыгъаджэу 1943-рэ илъэсым колхозым иоф щытIагъ.

Джармэкъо Нухъэ ныбжьы-кIэ дэдэу Хъутыжъ Нуриет кыцагъ. Джащ кыщегъэжъа-гъуу колхозым щылэжъагъ, цукум, шыкузэкIэтым арысыгъ, прицепщикэхуи хъугъэ. Нухъэ кIэлэ мытIырэху, кIолчэшхоу щы-тыгъ. Ау кIэлэ рэхъатыгъ, гу-кIэгъу хэлъыгъ, иофшIэкIошхоу, ыпшъэ уимыгъэкIонэху чаныгъ.

Непэ иунагъо идахэ ехъу аlorэпышъ, сигуапэ икIалэхэри ежъ фэдэхэу иофшIэкIошхоу, хьалэлых, цIыфшIу. ИкIэлэ анахыжъэу спортым пылъэху МыекIуагъ дэсым, адрэ Туль-скэм щылэу фэбаплэхэр зилэм дахэху ягугъу ашIышъ, тащэ-гушIуыкIы. Мыдрэ чылэм дэ-сэху янэ лъэхэс Юныс сыд епIолэн?! Хъупхъэ, чан, кIэлэ шылырт, адыгагъэ хэлъ. Ахэм ашыпхъу Сарэху тисымэджэщ чIэтыр нэхх-гушх зэпыт, фэдэ медсестра кхъэгъотыгуай. Мы-

«Налмэсыр» тилъэпкъэгъухэм яхьэкIагъ

Лъэпкъ къашьомкIэ АР-м и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсым» илъэсэу икIырэм дэкигъо къэгъэлъэгъон пчъагъэ иагъ. Олимпиадэу Шъачэ шыкIуагъэм щегъэжьагъэу шэкIогъу мазэм нэс Урысыем ичIыплэ зэфэшхьафхэр къыкIухьагъэх.

Илъэс 20 зэпыугъом ыуж изакъоу концерт ин Москва «Налмэсым» бжыхэм къыщитыгъ. Iэклиб хэгъэгъухэм куп гъэшIуагъэр ащылагъ. Израиль ис тилъэпкъэгъухэм адэжь зэрэансамблэу тхьамафэрэ къэтыгъ ыкли къэгъэлъэгъон ин къуаджэу Кфар-Камэ къыщитыгъ.

Къыхэгъэщыгъэн фаер — тикуп цIэрыIо Израиль ис адыгэхэр къыфэзэщыгъэх, бэрэ къежагъэх. Илъэс 19-кIэ узэ-кIэлэбэжымэ, мы хэгъэгъум ис адыгэхэм адэжь «Налмэсыр» зэзакъо шылагъ. Зэпыугъо ин ялагъ, ащ щегъэжьагъэу ансамблэм зэхьокIыныгъэхэр фэхьугъэх, къэшъуакIэхэр бэу агъэуцугъэх ыкли Iэклибым шыIэ тилъэпкъэгъухэм шIухьафтыныбэ апагъохыгъ.

Израиль къэгъэлъэгъоным зэрэщыкIуагъэм, ащ цIыфэу къыщызэрэугъоигъэхэм япчъагъэ сынэмысызэ, мы хэгъэгъум ит адыгэ чылэхэм ягугъу къэсшышт.

Кфар-Камэ ыкли Рихъание къоджэ гъэшIэгъоных. Адыгэ шэн-хабзэхэм адиштэу хьакIэхэм ащыпэгъокIых, унагъохэм япчъэхэр зэлухыгъэх. Хымэ хэгъэгъу исхэми, яадыгагъэ чIа-нагъэп, лъэпкъ мэкъамэхэр къуаджэхэм ащэлух, адыгэ къашьохэр зерагъашIэх. ЗэкIэми анахь гъэхъэгъэ инэу мыхэм афэплъэгъунэу шытыр — ини, цIыкIуи — чылэхэм адэсхэм яныдэльфыбзэ ашIэ, рэгущылэх. Гушылэм пае, урамхэм узатехьэкIэ, адыгэбзэ псалъэр птхьакIумэ къело, урамхэм ацIэхэр адыгабзэкIэ атетхагъэх. Кфар-Камэ аужырэ илъэсхэм зешьомбгъу, адыгэ бынхэм ахъо, сабийхэр къафэхьух, къуаджэм унакIэхэр щашIых ыкли хьаблакIэхэр илэ мэхьух.

ДжырэкIэ Израиль ит адыгэ къуаджэу Кфар-Камэ нэбгырэ мини 3200-м кIахъэу щэпсэу, зэкIэри тилъэпкъэгъух. Рихъание адыгэу нэбгырэ 1500-рэ фэдиз дэс. Кфар-Камэ тхьамафэрэ тыккызэтым, унагъохэр тыбысымыгъэх. Къуаджэм тызщылэгъэ мэфI 7-м мыщ шыцэу иныдэльфыбзэ къызгурымылорэ тырихьылIагъэп.

Атэжь чIыгум къыкIыгъэ ялэпкъэгъухэр зерагъэшIощтхэм, арагъэлъэгъуштым тхьамафэм къыкIоцI Кфар-Камэ дэсхэр ыуж итыгъэх. Зэрэ Израилэу тыккыщыращэкIыгъ, тарихь ыкли дин мэхъанэ зилэ чIыпIабэмэ тащагъ. Еж адыгэ къуаджэхэри къэпкIухьанхэр гъэшIэгъоны. Чылэхэм адэт еджапIэхэм адыгабзэр сыхьат гъэнэфагъэу ачIэлъэу ащызэрагъашIэ, кIэлэцIыкIу Iыгъыплэхэм сабийхэм адыгабзэкIэ ащадэгущылэх. Кфар-Камэ лъэпкъ музей ин дэт ыкли мафэ къэс ащ цIыфыбэ къе-

кIуалIэ. Израиль ипсэуплэ зэфэшхьафхэми, Iэклиб хэгъэгъухэми къарыкIырэ зекIохэр мыщ къащэх, адыгэхэм ятарихь, ящылэкIэ-псэукIэ зыфэдагъэр къафалуатэ.

Джаш фэдэу, адыгэу Израиль исхэм язакъоп, хымэ цIыф лъэпкъхэри «Налмэсым» икъэгъэлъэгъон къекIолагъэх. Зы пчыхъэ, зы концерт закъу купым ащ къыщитыгъэр. Кфар-Камэ къэгъэлъэгъонлэ ин дэт,

ащ чIыплэ нэклир хэгъэкIыри, лъэкъо хэгъэуцуплэ илэжыгъэп. Нэбгырэ 4500-м ехъу концертм къекIолагъэу къалытагъ. Рихъаниехэри зэрэчылэу мыщ къэкIуагъэх. Зы сыхьат гъогу къоджитIум азыфагу илэ, ау адыгэхэм ядунай шызэлъашIэрэ ансамблэм еплъынхэм пае автобусхэр къаубытыхи, пчыхъэм Кфар-Камэ ахэри къэкIуагъэх. Израиль ит араб ыкли джурт псэуплэ зэфэшхьафхэми цIыфхэр къарыкIыгъэх, зэкIэри адыгэ къашьохэм аумэхьыгъэхэу яплыгъэх. Къэгъэлъэгъоным рамыгъажьэзэ шIуфэс гушылэхэмкIэ къэзэрэугъоигъэхэм зафагъэзагъ Кфар-Камэ икъоджэ тхьаматэу Нэпсэу Зэкэрий, Рихъание икъоджэ тхьаматэу Гъыш Самир ыкли «Налмэсым» идиректорэу Бастэ Азмэт. Фэдэ зэхыхъэхэм ямэхъанэ ахэм ягугъу къашыгъ. Лъэпкъыр зэрэшIэнымкIэ, лъапсэр нахь пытэнымкIэ фэдэ зэлукIэхэм яшIуагъэ къызэрэ-кIорэр къыхагъэщыгъ. «Налмэсым» лъэпкъ къашьор лъагэу елэты, тикультурэ изехьакIу, дунаим ар щегъэлагъо.

— Хэкум исхэм язакъоп,

«Налмэсым» къыщышъонхэ-фай», — алуагъ бэмэ.

Къэгъэлъэгъоным ыклэм факло зэхьум, «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Хьоджэе Аслъан гушылэ ратыгъ. Илъэпкъэгъоу мыщ фэдэу къалэгъокIыгъэхэм зерафэразэмкIэ ыублагъ. Илъэс 20-кIэ узэкIэ-лэбэжымэ, «Налмэсыр» апэрэу Израиль къызэкIом ащ хэтыгъэ къэшъуакIохэр тилъэпкъэгъухэм дэгъоу ашIэх, джы ахэм якIалэхэр ины хьугъэх ыкли мы ансамблэм къыщэ-шъох. Хьоджэе Аслъан тилъэпкъэгъухэр ахэм нэлуасэ афишылгъэх. Iэклибым къыкIыжыгъэ адыгэхэри «Налмэсым» хэ-тых. Шагудж Батурай, Едыдж Гушъау, Псыблэнэ Мурат — мыхэри зырызэу къахэкIыхэзэ Израиль шыпсэурэ адыгэхэм нэлуасэ афэхьугъэх.

— Джыдэдэм Iэклибым къыкIыжыгъэу, хэкум къэзыгъэ-зэжыгъэу нэбгыриш ти «Налмэс» къыщэшъо, — ылуагъ Хьоджэе Аслъан, — ау ахэм япчъагъэ нахьыбэ хъунэу ты-фай, ащ тыцэгугъу.

Илъэс 20 зэпыугъом ыуж Израиль къыщышъонхэм ыпэкIэ «Налмэсым» хэтхэр лъэшэу гымэкIыгъэх. Ау апэрэ Iэгутео макъэхэм ауж нахь гупсэфыжыгъэх.

Къэгъэлъэгъоным ыуж цIыфхэр зэбгырымыкIыжхэу къэшъоплэ пчэгум ыкIыб бэрэ шы-зэхэтыгъэх. Рэзэныгъэ гушылэхэр къэшъуакIохэми, зыгъасэхэрэми аралоным зэкIэри дэгулэщтыгъэх, «Налмэсым» хэтхэм ягъусэу сурэт зытезы-хынэу фаехэр чэзыоуи шы-тыгъэх.

Мафэ къэс зыгорэм зекIо тыкIуагъэми, пчыхъэрэ къуаджэм къэдгъэзэжыштыгъ ыкли адыгэ пчынэм ымакъэ чылэм зыщылэщтыгъ. Чэщыр класэ охьуфэ лъэпкъ мэкъамэхэр шылуштыгъэх, адыгэ джэгум зыушъомбгъуштыгъ. Къоджэдэсхэри, яхьакIэхэри зэгъусэхэу лъэпкъ къашьохэр къызэдашыл-щтыгъэх.

— Анахъэу ныбжыкIэхэр зэрэшIэнхэм, зэпхыныгъэхэр нахь пытэнхэм пае фэдэ зэлукIэхэр, зэхыхъэхэр нахьыбэ тшIынхэ фае, — къытилуагъ Кфар-Камэ икъоджэ тхьаматэу Нэпсэу Зэкэрийе. — ЕтIанэ, мыщ фэдэу «Налмэсыр» та-дэжь къызэрэкIуагъэм нэмыкI шIуагъи хэтэлъагъо. ЦIыфэу тызхэсхэм ашIэ, альэгъу тилъэпкъ культурэ ин, культурэ дахэ зэрилэр, тэ лъапсэ, атэжь чIыгу зэрэтилэхэр.

Израиль хэгъэгур къэткIу-хъэзэ адыгэхэм япхыгъэ чIыпIабэми тарихьылIагъ. Кфар-Камэ Рихъаниерэ язакъоп адыгэ чылэу мыщ итыгъэхэр. Хы Фыжым пэгъунэгъухэу къоджищ цагъэлсыгъагъ, ау ахэр джы шыIэжхэп. Мыхэм якъэбар етIанэ, нахь класэу, къэтIотэшт.

Кфар-Камэ тыккызэрэтыгъэ тхьамафэр псынклэу кIуагъэ ыкли аужырэ пчыхъэм джэгущо ащ щашыгъ. Чылэм иурам шъхьали зэпагъэли, чэщ класэ нэс къэшъуагъэх.

КъыкIэлъыкIорэ мафэм тилъэпкъэгъухэм зэрэчылэу тыкьагъэкIотэжыгъ. Бысымхэми, хьакIэхэми нэпсхэр агъэбыллыштыгъэхэп. Лъэпкъэу зэпIапчэр зэфэзэщы, зы хьужы-ным клэхьопсы. Джыри охьтабэ темышIэу тызэрэлъэгъу-ным тыщыгугъэу гъогу тыккы-техьажыгъ.

ГЪУКИЭЛИ Сусан.

(Джыри къыкIэлъыкIощт).

ПРОКУРАТУРЭМ КЪЫРАТХЫКІТІХ

Къэлэдэсым тазырэу Іахыгъэр къыфызэкІагъэкІожьыгъ

Сбербанкым икътумэу ура-мэу Краснооктябрьскэм тетым дэжъ укышщыуцэ зэрэмыхъуштыр къэзыгъэнэфэрэ тамыгъэу Іутыр Іухыжыгъэным ехьылІэгъэ тхы-лпыр 2013-рэ илъэсым къалэм ипрокуратурэ Мыекъопэ къэлэ хыкумым Іэкигъэхъэгъагъ. Про-курорым къафигъэхыгъэ тхы-лпыр зызэхафым, хэбзэнчъэу щытыгъэ тамыгъэр Іуахыжыгъ.

Ащ нэуж Урысые Федераци-ем административнэ хэбзэукъо-ныгъэхэмкІэ и Кодекс ия 12.16-рэ статья ия 4-рэ Іахъ диштэу Адыгэ Республикэм хэгъэу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ гъо-гухэм ящынэгъончъагъэкІэ и Къэ-ралыгъо автоинспекция иІофы-шІэхэм административнэ пшъэ-

дэкІыжъ зэрагъэхыгъэ къэлэдэ-сым къалэм ипрокуратурэ зыкъы-фигъэзагъ. Ащ мытэрэзэу къы-дзекІуагъэхэу, Сбербанкым икът-амэу урамэу Краснооктябрь-скэм тетым дэжъ хэбзэнчъэу Іу-тыгъэ тамыгъэм дэжъ къызэрэ-щыуцугъэмкІэ хабзэр ымыукъуа-гъэу ылъытэзэ, зэрагъэлщына-гъэм лъапсэ имыІэу ыкІи ащкІэ унашъоу аштагъэр тырахыжы-нэу къыкІэлъэлугъ.

Къалэм ипрокуратурэ зигугъу къэтшыгъэ ІофымкІэ Мыекъопэ къэлэ хыкумым зызыфегъазэм ащ иІъэу къыфагъэцэкІагъ, уна-шъор тырахыжыгъ.

Административнэ хэбзэукъоны-гъэм ехьылІэгъэ унашъор зэрэ-тырахыжыгъэм къыхэкІэу еІанэ

къэлэдэсым хыкумым зыфигъэ-загъ. Урысые Федерацием ад-министративнэ хэбзэукъоныгъэ-хэмкІэ и Кодекс ия 12.16-рэ статья ия 4-рэ Іахъ диштэу тазы-рэу рагъэтыгъэр Адыгэ Республи-кэм хэгъэу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ къыфызэкІагъэ-кІожьыным ар кІэдэуштыгъ.

Мыекъопэ къэлэ хыкумым тхылъэу къыІэкІэхъагъэр зызэхеф нэуж Урысые Федерацием ад-министративнэ хэбзэукъоныгъэ-хэмкІэ и Кодекс ия 12.16-рэ статья ия 4-рэ Іахъ диштэу адми-нистративнэ пшъэдэкІыжъ хэбзэн-чъэу зэрагъэхыгъэм тазырэу ра-гъэтыгъэр къыфызэкІагъэкІожьыгъ.

Къалэм ипрокурор иІпыІэ-гъоу, я 3-рэ класс зилэ юристэу А. М. ШЫБЗЫХЪУ

ТелефонкІэ агъапцІэхэрэр нахьыбэ хъугъэ

Урысыем хэгъэу кІоцІ Іоф-хэмкІэ и Министерствэ къалэу МыекъуапэкІэ икътумэ про-цессуальнэ упІъэкІунхэу 2014-рэ илъэсым зэхыщэгъагъэхэм яматериалхэу Мыекъуапэ ипро-куратурэ къыІуІагъэхэр зызэхафыхэ нэуж яІахылхэр гузэжъогъу чыІплэ ифагъэхэ фэдэу, япластикэ картэ иІъ ахъщэр амышІэрэ цыІфхэм афа-рагъэхьын фаеу телефонкІэ араІозэ, бзэджэшІагъэу къа-лэм щызэрахъэрэр нахьыбэ зэр-эхъугъэр нафэ къэхъугъ.

Ащ епхыгъэу къалэу Мые-къуапэ ипрокуратурэ зигугъу къэтшыгъэ картэхэр зилэ пстэ-уми игъоу афелъэгъу:

— якартэ и ПИН-код сыд хъугъэкІи зыми рамыІонэу, ар агу раубытэнэу;

— ПИН-кодымрэ картэмрэ зэгъусэхэу амыІыгъынхэу, ПИН-кодыр ащ тырамытхэнэу;

— якартэ ыгъэфедэнэу хэти рамытынэу;

— якартэ иреквизитхэмрэ ПИН-кодымрэ араІонхэу органи-зацияе горэ къыфытеомэ е электрон почтэкІэ тхыгъэ къалэ-

кІагъахъэмэ, а организацием фытеохэу, къяхъуІагъэмкІэ макъ арагъэлумэ нахьыІу;

— картэр агъэкІодымэ, еІбэ-тэу ар къязытыгъэ банкым зы-фагъэзэнышъ, къяхъуІагъэмкІэ макъ арагъэлун ыкІи банкым иІофышІэ къарилорэм тетэу зекІонхэ фае;

— щынэгъопІэ чыІплэхэм ащылэ, видео зыхэт, къэралы-гъо учреждениехэм, банкхэм, сатыу гупчэ инхэм ачІэт бан-коматхэр анахъэу къызыфа-гъэфедэнхэу;

— картэм ахъщэ къырахын зыхъукІэ, ямынэлосэ цыІфхэр къагомытынхэм анаІэ тырагъэ-тын фае. Ащ фэдэ амал щы-мыІэ зыхъукІэ, нахъ гужъуа-гъэу картэм ахъщэ къырарэх е нэмыкІ банкомат къызфа-регъэфед;

— яреквизитхэмрэ ахъщэу къырахыгъэм ехьылІэгъэ нэмыкІ къэбархэмрэ бзэджашІэхэм къызыфагъэфедэн альэкІышт;

— банкоматым зэпыугъо фэ-хъузэ Іоф ышІэ зыхъукІэ, ащ къыкІэлъырыкІыжъхэмэ на-хьыІу;

— банкоматхэм ахъщэ къа-рахы зыхъукІэ къаделэнхэу нэ-мыкІхэм ярэмьылъІух. Ябанк зыфарэгъаз, картэм Іоф зэрэ-дашІэшт шыкІэмкІэ ащ консуль-тациехэр къафызэхыщэн фае;

СатыушыІплэхэм, ресторанхэм ыкІи кафехэм ежъхэр щытхэу якартэ епхыгъэ фэлэ-фашІэ-хэр ащагъэцэкІэнхэ фае. Ары-мырмэ, якартэ иреквизитхэр бзэджашІэхэм зэрагъэшІэн ыкІи картэ нэпцІхэр къагъэхъазы-рын альэкІышт.

ТелефонкІэ къышъуфытеохэу шъуІахьыл горэ чыІплэ зэжъу ифагъэу, ащ иІофыгъохэр зэ-шІохыгъэнхэм пае ахъщэр сче-тым ижъугъэхъан фаеу къы-зышъуаІокІэ, Іахьылэу зигугъу къашыІыгъэм шъуфытеуи, зы-дэщылэр зэжъугъашІ, зыгорэ къехъуІагъэмэ шъукІэупчІ. Ащ ителефон Іоф ымышІэ зыхъу-кІэ, къыдэпсэхухэрэм е инэ-Іуасэхэм шъуафашІеу, ілоф изы-тет зэжъугъашІ. БзэджашІэ-хэм зяшъумыгъэгъапцІ.

Къалэм ипрокурор иІпыІэгъоу М. Р. ГЫІЩ

ЦыІфхэм мыІькоу яІэм хэбзэІахъ зэрэтыралъхъэрэ шыкІэм зэхъокІыныгъэхэр фэхъугъэх

2015-рэ илъэсым щылэ ма-зэм и 1-м къыщегъэжъагъэу цыІфхэм ямыІьку хэбзэІахъэу тыралъхъащтым ибагъэ Урысые Федерацием и ХэбзэІахъ ко-декс ия 32-рэ шъхъэ диштэу къалытэшт. ХэбзэгъэуцугъакІэу аштагъэмкІэ цыІфхэм ямыІьку хэбзэІахъ зэрэтыралъхъэрэ шы-кІэм зэхъокІыныгъэхэр фашы-гъэх.

Гущылэм пае, Урысые Фе-дерацием и Законэу 1991-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 9-м аштагъэу N 2003-1-р зыте-тэу «ЦыІфхэм мыІькоу яІэм хэбзэІахъ зэрэтыралъхъэрэм ехьылІагъ» зыфилорэм диштэу 2014-рэ илъэсым мыщ фэдэ мыІьку лъэпкъхэр ары хэ-бзэІахъ зытыралъхъащтхэр:

- 1) зычІэсырэ унэхэр;
- 2) фэтэрхэр;
- 3) дачэхэр;
- 4) гаражхэр;
- 5) нэмыкІ псэуалъэхэр.

Урысые Федерацием и Хэ-бзэІахъ кодекс ия 401-рэ ста-тья диштэу муниципальнэ об-разованием ит мыщ фэдэ псэуалъэхэр ары хэбзэІахъ зыфатыштхэр:

- 1) зыщыпсэурэ унэхэр;
- 2) фэтэрхэр;
- 3) гаражхэр, машинэ гъэу-цупІэр;
- 4) амыгъэкощырэ комплекс зыкІыр;
- 5) псэолъэ ныкъошІхэр;
- 6) нэмыкІ унэхэмрэ псэуа-лъэхэмрэ.

2015-рэ илъэсым щылэ ма-зэм и 1-м къыщегъэжъагъэу цыІфхэм мыІькоу яІэм ты-ралъхъэрэ хэбзэІахъхэр за-тын фэе пІалъэхэр зэхъокІы-гъэ хъуштых. 2014-рэ илъэсым пае хэбзэІахъхэр 2015-рэ илъэ-сым чъэпыогъум и 1-м нахъ мыгужэу цыІфхэм атын фае.

Прокурорым иІпыІэгъу шъхьаІэу И. В. ОРЛОВА

Рагъэблэгъэщтых

Урысые Федерацием и Пре-зидент 2009-рэ илъэсым ты-гъэгъазэм и 28-м ышІыгъэ уна-шъоу N 3510-р зытетэу «Къэ-ралыгъо къулыкъухэмрэ учреж-дениехэмрэ япашэхэр Урысые Федерацием и Президент ипри-емнэхэу федеральнэ койхэмрэ административнэ гупчэхэмрэ ащылэхэм цыІфхэр ащегъэблэ-гъэгъэнхэм зэрэхэлажъэхэрэм ехьылІагъ» зыфилорэр гъэцэкІэ-гъэным тегъэлпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къу-лыкъухэмрэ учреждениехэмрэ япашэхэм 2015-рэ илъэсым иапэрэ иІъэсныкъокІэ Урысые Федерацием и Президент ипри-емнэу Адыгэ Республикэм щы-Іэм цыІфхэр зэрэщырагъэблэ-

гъэштхэ графикыр зэхагъэуцагъ.

Къэралыгъо къулыкъухэм-рэ организациехэмрэ япашэ-хэм бэрэскэжъые къэс, мэфэ-кІ мафэхэр хэмытхэу, сыхъа-тыр 14.30-м щегъэжъагъэу 17.30-м нэс цыІфхэр рагъэ-блэгъэщтых.

Приемнэм иІофышІэхэм бэ-рэскэжъые къэс, мэфэкІ ма-фэхэр хэмытхэу, сыхъаатыр 10.00-м щегъэжъагъэу 18.00-м нэс цыІфхэр рагъэблэгъэщтых, сыхъаатыр 13.00-м щегъэжъагъэу 14.00-м нэс зэпыугъо яІэшт.

Приемнэр зыдэщылэр: къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 176, Адыгэ Республикэм иад-министратция зычІэт унэр, те-лефоныр (8772) 52-19-00.

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къулыкъухэмрэ учреждениехэмрэ япашэхэм 2015-рэ илъэсым иапэрэ иІъэсныкъокІэ Урысые Федерацием и Президент иприемнэу Адыгэ Республикэм щылэм цыІфхэр зэрэщырагъэблэгъэщтхэм играфик

Зырагъэблэгъэщтхэ уахътэр — сыхъаатыр 14.30-м къыщегъэжъагъэу 17.30-м нэс

ЫІъэкъуацІ, ыцІ, ятацІ	ІанатІэу ыІыгъыр	Мазэхэмрэ мафэхэмрэ					
		I	II	III	IV	V	VI
Къэзэнэ Борис Хъамзэт ыкър	Росимуществом Адыгэ РеспубликэмкІэ ичылплэ гъэлорышІапІэ ипашэ ипшъэрыІьхэр егъэцакІэ	14					
Къонэ Азэмат Анзор ыкър	Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипашэ ипшъэрыІьхэр егъэцакІэ	21					
Хъакурынэ Галия Абдулл ыпхър	Федеральнэ казеннэ учреждениеу «Адыгэ Республикэм медикэ-социальнэ экспертиземкІэ ибюро шъхьаІэ» ипаш	28					
Климов Алексей Михаил ыкър	Кошын ІофхэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и Къутамэ ипаш		4				
Пословский Василий Митрофан ыкър	Адыгэ Республикэм и Прокурор		11				
Глушенко Александр Павел ыкър	Урысые Федерацием и Следственнэ комитет Адыгэ РеспубликэмкІэ иследственнэ гъэлорышІапІэ ипаш		18				
Къулэ Аскэрбый Хъаджыбэчыр ыкър	Урысыем пенсиехэмкІэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкІэ и Къутамэ ипаш		25				
Шымыгъэху Айтэч Мурат ыкър	Росздравнадзорым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш			4			
ХъокІо Аюб Хъазрэт ыкър	Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Росреестрэм Адыгэ РеспубликэмкІэ и Федеральнэ кадастрэ палатэ» ипаш			11			
Ягъые Рэмзан Азэмат ыкър	Пщыныжъхэр ягъэхъыгъэнымкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипашэ ипшъэ-рыІьхэр пІалъэ горэкІэ егъэцакІэ			18			
Кубэщыч Аслъан Къэплъан ыкър	Монополием пэшІуекІогъэнымкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш			25			
Лафышъ Мухъамэд Адэлджэрые ыкър	Урысые Федерацием социальнэ страхованиемкІэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкІэ и Къутамэ ипаш				1		
Никифорова Марина Иван ыпхър	Росреестрэм Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш				8		
Речицкий Александр Георгий ыкър	Адыгэ Республикэм хэгъэу кІоцІ ІофхэмкІэ иминистр				15		
Завгородний Сергей Александр ыкър	Роспотребнадзорым Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш				22		
ХъацІыкІу СултІан Мухъадин ыкър	Урысыем ошІэ-дэмышІэ ІофхэмкІэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ шъхьаІэ ипаш				29		
Сихъу Русет Рэщыдэ ыпхър	Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ и Къэралыгъо инспекция ипаш					6	
Евсеев Виктор Виктор ыкър	Мыекъопэ гарнизоным идзэ прокурор					13	
Аверин Александр Владимир ыкър	Адыгэ Республикэм идзэ комиссар					20	
ДышъэкІ Адам Ауес ыкър	ХэбзэІахъхэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш					27	
Радченко Александр Александр ыкър	Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш						3
Селезнев Олег Виктор ыкър	Урысые Федерацием щынэгъончъагъэмкІэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэлорышІапІэ ипаш						10
Кориневич Ленина Аркадий ыпхър	Югнедрэм геологиемрэ лицензированиемрэкІэ и Къутамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипаш						17
Курьжьо Светлан Юрэ ыпхър	Къэралыгъо статистикэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ ичылплэ къулыкъу ипаш						24

Сурэтышым изекіо гъогухэр

Дюзджэ къалэ нэр плӕпехы

(Къызыкӕлӕкӕлӕр
тыгъэгъазэм и 11-м
къыдӕкӕлӕм ит).

— Мыгъэрэзыгъэм огулӕ, Къыт, уаер къытфӕпцагъ адыгэ хӕгъгум къиппи, — зӕпигъ-урӕп Мусӕм.

— Гъэмфӕ ое гъӕбжъум хэны шъузэрэфӕмыхъгъэр дӕгъу, — сигуапӕу пӕсӕгъодзы-жы.

— Къебгъӕлӕгъушт зӕклӕ, зыплӕыхъакӕлӕ мыр къыздӕкӕлӕ-гъэр, — къыфегъӕпытӕ иныб-джӕгъу Мустафӕ лӕышхом, ари Мусӕм къыщигъӕклӕрӕ цымылӕу ины.

Машинӕ тегъӕпсыхъгъӕшхо нӕтӕ хъурӕ пӕхъураем тыри-гъӕтӕисхы титлупшыгъ.

— Къебгъӕлӕгъу зӕклӕ адыгэ чылӕхэр, — гъусӕ къыфишлы-жыгъ.

Чылӕ зыбгъу-зыплӕ фӕдиз зӕпӕлус закӕу садишагъ. Ыпӕ-кли бӕхӕм сӕдӕхъагъу шыты-гъӕми, сшогъӕшлӕгъоныгъӕх. Тегъӕпсыхъагъӕх адыгэ къуа-джӕхэр, хӕпшыклӕу тырку къуа-джӕхӕм къахӕщых яӕпклӕ-лӕпклӕгъӕкли, зӕрӕщыхӕм-кли. Мӕфитлӕм гъӕпсӕф имы-лӕу сыкъырищӕкӕлӕгъ Мустафӕ «икъушт» сӕлофӕклӕ — Хъакӕ-мызыи, Хъапӕпх-хъабли, Дзы-бӕхъабли зи къыгъӕнагъӕп. Ти-жыыхӕм зӕралощыгъӕм фӕдӕу, тӕплӕхъу сыкъырищӕкӕлӕгъ Мустафӕ «икъушт» сӕлофӕклӕ — Хъакӕ-мызыи, Хъапӕпх-хъабли, Дзы-бӕхъабли зи къыгъӕнагъӕп. Ти-жыыхӕм зӕралощыгъӕм фӕдӕу, тӕплӕхъу сыкъырищӕкӕлӕгъ Мустафӕ «икъушт» сӕлофӕклӕ — Хъакӕ-мызыи, Хъапӕпх-хъабли, Дзы-бӕхъабли зи къыгъӕнагъӕп. Ти-жыыхӕм зӕралощыгъӕм фӕдӕу, тӕплӕхъу сыкъырищӕкӕлӕгъ Мустафӕ «икъушт» сӕлофӕклӕ — Хъакӕ-мызыи, Хъапӕпх-хъабли, Дзы-бӕхъабли зи къыгъӕнагъӕп. Ти-жыыхӕм зӕралощыгъӕм фӕдӕу, тӕплӕхъу сыкъырищӕкӕлӕгъ Мустафӕ «икъушт» сӕлофӕклӕ — Хъакӕ-мызыи, Хъапӕпх-хъабли, Дзы-бӕхъабли зи къыгъӕнагъӕп.

Адыгӕхэр зӕрӕцӕшъошты-гъӕхэр къӕсӕшлӕжы. Нахыжъ-хэр ахадӕхъуи сарихылагъ, яззу зӕшъоштыр амышлӕу. Адыгӕхӕм язакъоп, Къӕфкъа-сиӕм лӕпкъӕу исхӕм зӕклӕми яклӕс шай куплӕыр. Къыблӕ къӕралхӕми а шай лӕпкъыр къадӕклӕкӕлӕ, зӕпыу ямылӕу ешъох. Ыпӕкли Тыркуем мыма-клӕу сышылагъӕти, ящай ешъуа-клӕ згъӕшлӕгъожыгъӕп. Уфай-уфӕмыеми, ланӕм стӕчан зӕпы-фызыкӕлӕгъу шай куплӕыр зӕ-рызыбзӕр къытырагъӕуцӕ, мӕ лӕшлӕм узӕлӕпшӕу еублӕш, шъхъӕщыкӕлӕгъуай, пфӕмыхъ-жыкӕлӕ уешъошт. Гохъыба пкы-нӕ-лынӕр зыгъӕушъӕбырӕ, гур зыгъӕкӕбзӕрӕ клӕщыгъӕ зӕпы-тыр. Езӕцыгъуай, узӕлӕпшӕ зӕ-пыт псауныгъӕм емыгӕорӕ хъоп-сагъом, джары Тыркуем ис ады-

гӕхэр ащ зӕрӕтегушылӕхӕрӕр.

— Къеблагъ, тихъакӕлӕ, — сырегъӕблагъӕ стол плӕмые-шхом клӕрысхӕм къахӕтӕджы-кӕызӕ, лӕы хъамшъӕкъ къопцӕ-шхом, — апӕрӕ мафӕу укызы-тхъагъӕм щыклӕдзагъӕу хъӕклӕ мӕфӕ шъыпкъӕ Тхъӕм уешл.

— Ощхыри уауж итӕу къыт-фӕпцагъ, ари гъӕбжъу ошх орӕхъу, сшынахыклӕу мо зӕн-дӕрыкӕу шытыр ары укызы-рӕкӕлӕгъӕр къытӕзгъӕнӕсыгъӕр, — ело. Купышлӕу зӕхӕтӕджагъӕр сӕлӕлӕузӕ зӕхӕзгъӕтӕисхъа-жыгъ.

Лӕы лужъушхо бӕрӕцӕтыр Ша-гудж Аднанӕу къычӕклӕгъ, ыш-нахыклӕ псыгъо зандӕм Ша-гудж Кенан ыцӕл, ащи дӕгъоу адыгабзӕр лӕл. Шайешуапӕлӕр тегъӕпсыхъагъ, тӕу зӕтӕт, теле-визор шъӕджашъӕ дӕпкъым пылӕагъ. Тӕысылӕхэр шъӕбӕх, шыкӕухэр къабзӕх, стӕчан зӕ-пыфызыкӕлӕгъӕр зӕпымыоу лӕ-нӕм кытеуцӕ, зӕпымыоуи аунӕ-кышъ, елбӕтӕу къагъӕклӕжы.

Ечӕндым дӕж тучаным сы-къылухъагъӕти, жӕклӕ тӕыргъох зытӕт лӕы шъӕбӕшхом сылукӕагъ, тучаныри шайешуапӕлӕм къы-гот, тучаныр зӕриери, шайешо-плӕшхор зыер зӕришыри, джыри зыш зӕрилӕри сӕгъӕшлӕгъӕхӕгъ. Гъукӕлӕлӕхӕм зӕрашчыри, Ра-амис зӕрицӕлӕри, ышнахыжъ Рӕмзикӕлӕ зӕрӕджӕхӕрӕри къыси-логъӕхӕгъ. Зӕшитлӕри шлоу ады-габзӕм рӕгъуазӕх, анахыклӕр анахъ бӕзылӕми, цыф гохъ, хъалӕл. Анахыжъӕу Рӕмзи мӕлудымыд зӕпыт нахыкли-тлӕм зӕрӕзакъом фӕшл, къащӕ-ныр шӕйтӕн уз къащӕхъоу ыло-зӕ. Хъакӕлӕмые къуаджӕ сы-ригъӕблӕгъӕхӕгъ, ау Шагудж-хъаблӕ плӕлӕу сӕлӕм ызыныкӕо-щызгъӕклӕнышъ, къӕнӕжырӕ уахътӕр Хъакӕлӕмые схыжыкӕ-нӕу тхъаматӕхӕм сӕлӕлӕлӕгъагъ. Нӕр плӕпызыхырӕ чылӕхӕм уахъ-дӕжыныӕу шытыгъӕп. Гъунӕн-чъӕу дахӕхӕба къалӕу Дюзджӕ клӕлӕрыс адыгэ чылӕхэр.

Шайешуапӕлӕ унӕм ишагушхо зӕфӕдӕклӕ чыгъ хъалӕмӕтхэр дӕтых. Зӕклӕми анахъ иныр бзыфы, ар чыжъӕу ашъхӕр-цы, ычӕлӕгъ бӕ чӕлпхъагъӕр, шхончыпи, чӕрӕзи, къыпцӕи, мылӕрыси, ау сымышлӕу бӕ ахӕтыр. Ахӕм яшуагъӕ емы-зӕщхӕу къысфӕлӕуатӕ. Апкъы-хӕри атхъапӕхӕри къапыклӕхӕ-рӕм зӕклӕ зӕдиштӕхӕу, куплӕ чӕлӕцӕлӕх, пхъӕгулӕым ехышчыр-хэр къахӕщых, Тыркуем кыхъу-хъагъӕхӕм зӕклӕ яшуагъӕхӕр къапчых. Тӕхъагъу узхӕм зӕрӕ-лӕзӕгъухэр, шъхъӕузым, гуузым яшуагъӕ зӕрӕкӕлӕрӕр яшъып-къӕу къызгурагъало. Лӕы тегъӕ-псыхъӕгъӕ нӕгуфышхо горӕ а цагушхоу тыздӕсым къыдӕхъагъ. Адыгӕлӕлӕхӕу цысхӕм къызылап-хъотыгъ:

— Мо лӕышхор курдж, абзӕ ошлӕу олошъ, дӕгушыл, къылӕрӕр къытӕлож.

Сыфӕцӕфӕу сеупчыгъ:

— Укурджӕ?

Нӕбӕ-набӕу къысӕплӕыгъ. Исымыгъӕкӕу ятӕнӕрӕу се-упчыгъ.

— Сыкурдж, епшӕн шылӕм, сыда узӕригӕпӕрӕри, — къы-сӕдысыгъ гушылӕклӕ.

— Убзӕ утӕулытыхъажа, сыда узклӕгубжырӕр, — ыуж сиклӕырӕп.

— Мы къӕралым исыр зӕклӕ быслӕымӕн, тыркубзӕклӕ угушы-лӕн фае, — ыгу жаозӕ къыс-фӕдзы.

— Сӕ курджхӕр сикласӕх, абзи дахӕ, уянӕ ыбзӕ зӕмы-пӕсыжъӕу плӕлахъӕрӕр оло, — сӕри сыпӕлӕшыжыгъ.

— Уилоф къысхӕлӕп, сауж икл, усизӕгъӕфӕнӕп, — лӕы фи-жыышхом ышъо зӕокӕлӕгъӕу шайешуапӕлӕм фӕмыежъӕу гӕлӕзӕ ыгъӕзӕжыгъ.

Бащӕ темылагъӕу лӕы од пӕкӕлӕхӕу цыкӕлӕ пӕклӕ шлуцӕлӕзӕ тетӕу, лӕпс-лӕпс зӕклужӕу, ыцӕ фыжыышхӕхӕр къылулӕхӕу къыдӕхъагъ, «сӕлам алейку-мыр» ыпӕ итӕу.

— Мыри курдж, дӕгушыл, — Гъукӕлӕлӕхӕм яшайешуапӕлӕ дӕсхӕр рӕхъатыхӕрӕп.

— Укурджӕ, — ащи сеупчы.

— Сыкурдж гупс, — хӕп-шыкӕлӕу лӕы цыклӕм ичӕф фӕ-диз хӕхъуагъ. Сӕри сӕгъӕгу-шуагъ. Тыркуем бзӕу сшӕлӕрӕр щызӕхӕсхыныӕу зӕрӕхъуӕр сӕ-гопагъ. лӕплӕ къысшӕкӕлӕгъ, ины-дӕлфыбзӕ ыгъӕбзӕрабзӕу къы-лотӕкӕу, къызгурымылӕрӕр на-хыбӕми, сыфӕраз.

Тыркуем курджхӕр бзӕу зӕ-рысыр, илӕпкъыклӕ Батум зӕ-рӕщышыр къысфилотагъ. Ыужы-ми бӕрӕ сылукӕу хъуӕгъ, япон мотоциклӕ иным тесӕу ыпӕ-рӕ зӕрыхыым зыригъӕлӕтӕу са-пашъхъӕ кыиуцӕштыгъ бӕрӕцӕт гъурыр.

Гъукӕлӕлӕхӕм яшайешуапӕлӕхӕр Шагуджхъӕблӕ гузӕгум итых, ащ ыпшӕлоклӕ, бӕклӕ нахъ иныжъӕу тӕу зӕтӕтӕу шыт, ащ сычӕлӕхъанӕу хъуӕгъӕп. Къушъ-хъӕ чӕпӕ шъыпкъӕм къоджӕ пчӕгушхом зыщӕушъомбгъу. Мыр цыф клӕплӕ шъыпкъ, клӕ-плӕнба, мӕщыт шъӕджашъӕу ми-нӕрӕ фыжъ лӕпцӕлӕшхуитлӕу зышъхъапӕ лӕгъгуӕаехӕр зы-тетыр ит. Адыгӕхӕм ашъыгъӕ мӕ-щытыжъӕу чыгъусысыным ыгъ-фыкӕуагъӕри чыжъӕп, ащ зи чӕлахъӕрӕп, идӕпкъхӕр чӕгъӕхъшъ. Азӕнаджӕм ымакӕ кӕыригъӕщӕу къӕджагъ, цӕяшӕохӕр мытхы-тхыхъӕу, хъушыкӕлӕу янӕмаз-цыгъхӕр агъӕзӕхӕзӕ зӕдӕжъа-гъӕх. Шайешуапӕлӕ унӕри цагу-шхори къӕунӕкӕлӕгъӕх, быслы-мӕнхӕр мӕщытышхом еклӕгъӕх.

Псы шъхъалыр

Шагуджхъӕблӕ къӕзгъӕдӕхӕр псыхъо къӕргъо цыклӕр уцуи пшы имылӕу мӕчӕ зӕпыт. Лӕ-мыджӕу тӕлыри бӕ, ахӕм ахӕ-тых инхӕри цыклӕхӕри. Лӕмы-джышхӕхӕм цыфхӕри машинӕ-хӕри арӕклых, цыклӕхӕмклӕ хъайуанхӕри лӕсхӕри зӕпы-рӕклых. Къызецхыклӕ джынӕ-уз мӕхъушъ, чъӕклай, мыжъо-шхоу хӕлӕхӕр къыуӕхъштыгъӕ-хӕмӕ, джы зӕпырегъӕзӕхъшъ,

егъӕуклӕрӕих. Етӕпсӕу, шор-кӕу мӕфӕ заулӕм щӕты.

Инӕпкъхӕр тӕшӕохӕп, ау зӕн-дӕшхӕхӕп ыкли цырамыбжыр, тхӕркъожышхо шъӕбӕхӕр, умы-шӕрӕмӕ узыгъӕделӕштӕу ису-рӕтклӕ тхӕркъожыым хӕгъӕкло-клӕгъошлӕу, унӕсымӕ узӕхъзы-стыхъащ батыркӕан уц клӕчӕ-шхор бӕу къыщӕкӕлӕ. Ахӕр пцӕл чыгӕгхӕм къахӕщых, шъхъафӕуи зӕхӕпхъагъӕхъуи шытых. Згъӕ-шӕлӕгуагъӕм шыц зӕрӕкӕкӕла-хӕр, къуладжӕм дӕтыр зӕклӕ ины, чыгыи, уци шхӕонтӕбзӕх.

Шагудж Кенанӕу бӕрӕ гушы-лӕгуу къысфӕхъурӕм иадыгабзӕ къабзӕ, адыгӕм ихышъӕ хешы-кы. Ащ изакъоп, бӕ ащ фӕ-дӕу сызлукӕагъӕр, хӕкум ис-хӕм а лӕфымклӕ ашъхъадафы, хӕкум нахъ пӕчыжъӕхӕ къӕс къырыкӕуагъӕм нахъ егъӕгумӕ-кыхъшъ, яшӕжъ нахъ чан, ягултыти цыклӕоп, уагъӕдӕлон алӕкӕлӕ.

Нӕбгырӕ куп, ежъ фӕдӕ за-клӕхъу хӕшыпыкыгъӕхъу гъусӕ къышлыхи Кенан къысфӕкӕуагъ. Зӕшлӕштыгъ закӕлӕх, клӕлӕ тегъӕ-псыхъагъӕх, зӕхъуышъагъӕхӕри ахӕтых, ахӕр бӕнаклох, а лӕфым фӕджагъӕх, клӕлӕгъӕджӕхӕри ахӕтых. Лӕлӕу закӕу къысфӕры-лагъӕр — сагъӕшхӕшт, сахъӕ-клӕшт. Сыкӕгуи, уахътӕ зӕ-рӕхӕсымыгъотӕштыр яслӕуагъ.

— Хъау, — ишыпкъ Кенан, — уиуагъшӕм умышхыгъӕ одгъӕшхышт, псы шъхъалӕ хъа-джыгъӕ плӕстӕ шыгъӕм адыгӕ шхынхӕр игъусӕштых. Пцӕры-хъаклохӕр синыбджӕгъухӕр арых, мыхӕм ашыц зымы къы-щагъӕп, пцӕрыхъӕклошхом.

Ышнахыжъ Аднаныххор мӕщхы:

— Ежыри къыщагъӕп, еушӕлӕп, шъхъалым цӕхъурӕ лӕф илӕп, ар ишъуз, иклӕп ыкли. Ар имылагъӕмӕ, джынӕс унагъо илӕштыгъ, игъусӕхӕри ежъ фӕдӕ ехыжыагъӕ горӕх, зыр спортс-мен, адӕр сатыушл, зӕклӕми етлупшыгъӕу лӕф зӕрафӕ, къа-щӕнӕу фифӕхӕрӕп. — Нахы-жыр ягыи шъхъае, къырадза-хӕрӕп, мӕщхыпцӕхъшъ зӕхӕтых.

Джац нӕмазым ыуж бӕ къымынӕу Кенан ишъхъал сы-кыщагъ.

Шъхъалыр дӕгъоу мӕхъаджӕ

Псы къӕбзӕ цыклӕм ымакӕ къысӕлугъ, лӕшъашъӕзӕ мӕза-хӕм щӕчӕ. Унӕ фыжъ мыи-нышӕр фыжыкӕлӕу чӕщым къы-хӕплӕы, ар шъхъалыр ары. Кенан унӕ сыришагъ, мыжъо-шхуитлӕу зӕтегъуагъӕхӕр къы-сегъӕлӕгъӕу, ахӕр ежъӕшӕо чӕлӕцӕх, яшъомбгъуагъӕклӕ метрӕ тӕуытлӕ фӕдиз къа-ры-кышт, лӕлӕагъӕклӕ сантиметрӕ 35 — 40 фӕдиз хъуштых. Ахӕм коци, натрыфи, шыбжыи уз-фаер къахъаджы. Коцыри на-трыфыри ахъаджыным ыпӕклӕ дӕгъоу агъӕгу. Унӕ фыжыр бӕу зӕтеуыгъ. Плӕстӕшылӕри, лыр зыцагъӕжъӕштыри шъхъа-фы, шыпсыпхӕри шъхъафы, зӕклӕми зӕфӕшъхъафӕу чыплӕ гъӕнӕфагъӕ ял. Чыяплӕри, гъӕ-псӕфылӕри хӕтых.

Шагум лӕнӕ лӕкыхъӕхӕр лӕ-къуиплӕхъу дӕтых, пхӕнтӕклӕу лӕхъӕнчӕ цыклӕхӕр аклӕрытых. Зӕклӕри бзыф чыгышхоу зышъ-хъапӕ ошӕо мӕзахӕм егъӕкӕ-гъӕм ычӕлӕгъ чӕт. Шагур зӕ-пӕнӕфыжы. Къуладжӕ ныбӕм

псымӕ лӕшлӕр зӕпымыоу къы-дехы. Гулӕтыплӕ чыплӕ тегъӕ-псыхъагъ сыкъыздащагъӕр. Кӕым-сым, маки-лӕаки къӕ-лӕрӕп. Сицӕлыкӕлӕгъор Пшыцӕ лӕшӕо зӕрӕщыкӕуагъӕр сыгу къӕкыжыгъ, ащ ипчыхъӕ хъа-лӕмӕтхӕм аплӕн зӕрӕщымылӕри къызӕхӕсшӕлӕгъ.

Шагудж Кенан рӕхъатӕу узӕлӕпшӕу кӕлӕуатӕ ипцӕры-хъаплӕ ипсышъхъали якӕбар-хӕр, илыгъӕжъакӕли, иклӕнклӕ шылбыр гъӕжъакӕли ыгъатхъӕу кӕатӕгушылӕ, зыгъӕтхъапӕрӕр иплӕстӕ фыжъ къызӕригъӕплӕн-кырирӕмрӕ зӕрипшӕжырӕ шы-клӕмрӕ. Зӕтефыгъӕхъу ахӕр зыгъӕзӕклӕхӕрӕ клӕлӕшхӕхӕр зӕготӕу шытых мышъӕ лӕсӕ папклӕхъу, загъорӕ мӕщхып-цыхъшъ. лӕнӕ лӕкыхъӕхӕр зӕпа-гъуцуагъӕх, ау шхыныр джыри кӕатӕхъагъӕп, Мусӕ кыхъӕм ежӕх. Ащ лӕфыр Дюзджӕ къалӕ къыщиухынышъ, къӕклон фӕй. Окъӕц Хыкӕмӕт къагъӕсыгъ, Ша-гуджхъаблӕ ипшыныуаклӕклӕ шыцӕлӕрылӕр. Адыгӕ пшынӕ цы-кӕлӕр зӕклӕупкӕлӕгъӕу ылыгъ. Ма-къӕ зӕрӕбгъӕлӕу лӕпӕ пшыкӕлӕ-тлӕм арычӕнӕу хъазыр, ау зе-щылӕ. Пӕклӕ шхӕонтӕл упхъуа-гъӕр кӕклоу къытӕщы, зӕпы-мыоу тутыныр зылуегъӕпшы, зӕрӕгумӕкӕлӕрӕр къызжымыгъӕшчы шлоигъоу. Купыр къыкӕуӕгъӕми, шхӕнӕу рагъӕклӕрӕп. Мусӕ кы-хъӕ лӕплӕхъ.

— Зыгъӕгъусӕрӕм илахъ аш-хыжы, шъухал шъумыгъӕуцъы-лыжъӕу, ахӕми ашхын икӕун цыл, — изын къеты анахы-жыым.

Алӕпӕхӕр къӕбзӕ-лӕабзӕу зытхъакыгъӕхӕм плӕстӕр шып-сым зӕрӕхагъапклӕрӕм гъо-бӕкӕое лыжхъӕм яшхакӕлӕу сыклӕлӕзӕ слӕгъуштыгъӕр сыгу къыгъӕкыжыгъ. Адыгъу тӕдӕ шылӕри зӕрӕзӕтемыкӕлӕрӕри нафӕ къысфашыгъ. Кенан плӕстӕ лӕлӕхъӕр ылӕмычӕл щӕ-пытыл, ащ ыуж ычыи регъӕхы, сшогъӕшлӕгъонӕу сеплӕы зӕ-хъум, гу къылытагъ:

— Сянӕ джары сызӕригъӕ-сагъӕр, сицӕлыкӕлӕгъом щӕгъӕ-жъагъ а шхакӕлӕ, — сегъӕрӕ-хъаты бысым хъалӕлым.

Тышхӕгъахъу Мусӕ кыхъӕм гъусӕ илӕу къӕсыгъӕх, ау ша-гъӕхӕп ыкли гъогу зӕрӕтетхӕр кӕлӕуагъ. Фӕшъхъаф чылӕ го-рӕм хъадагъӕм зӕрежъагъӕхӕр. Хъадӕгъӕ лӕфыр зызӕххым, Окъӕц Хыкӕмӕт пшынӕ еоны-ри къыригъӕклӕгъӕп.

Кӕнклӕ шылбырым хӕлӕын фаехӕм, къундысыум, бахъсы-мӕм, фӕшъхъаф шхын клӕщы-гъохӕм якӕбар бысымым къы-мыухызӕ нӕфшъӕгъо атакӕхӕр къызӕлӕхӕм, тызӕбгырыкыжыгъ. Сӕри сыхакӕлӕщ чыжъӕпты, лӕ-сӕу сӕцӕжыгъ. Гъогум тыте-тыфӕ Кенан ятӕжъ къызӕришлӕ-жырӕри, тӕтӕжъ лӕшым къызӕ-рӕфилуатӕштыгъӕри, псыхъоу къызылукыжыгъӕхӕм Псыныпс зӕрицӕлӕгъӕри, ятӕжъ плӕшъӕу Хъасанӕр а псыхъо лӕшӕом къы-лукыжыи Тыркуем къызӕрихъа-жыгъӕр, зӕрӕабдзахӕр къыс-филотагъ. Лӕшӕуи къысӕлӕлӕгъ Псыныпсым икӕбар зӕгъӕ-шӕнӕу. Ау джы къызӕнӕсыгъӕм зӕхӕсфын слӕкӕлӕрӕп ащ фӕдӕ псыхъо Абдзахӕм итыгъӕу, зӕ-гоуты Шагудж Кенан Псынып-сым икӕбар шъыпкъӕр зӕхи-хынӕу.

**КЪАТ Теуцожъ.
(Джыри
къыкӕлӕлӕлӕшт).**

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

Щысэшлұм узэхещэ

Къэндзалхэм я Дунэе зэхэхъу Казань щыкыуагъэм 2014-рэ илъэсым гъэцэккълъо купым лъфъу ышлагъэр щызэфыхысыжыгъ, 2015-рэ илъэсымкълъа мурадэу ялэхэм атегушылагъэх. Адыгъ Республикэм щыпсэурэ къэндзалхэм якультурнэ обществэу «Дуслыкым» иллыкълъохэр лъэпкъ зэлукълъэм хэлэжыагъэх.

Татарстан ипрезидентэу Р. Миннихановыр, къэндзалхэм я Дунэе конгресс игъэцэккълъо куп итхьаматэу Р. Закировыр, нэмыкълъохэр тиреспубликэ иллыкълъохэм кыалуклагъэх. «Дуслыкым» ипашэу Алям Ильясовыр, бизнесым пылъэу Алим Ильясовыр Казань зэкълъохэм, бзэм изэгъэшлэн, экономикэм изыкъегъэлэтын, фэшъафхэм атегушылагъэх.

Адыгеим и Лышъхъу Тхьаклушынэ Аслъан ишлұфэс тхылъэу зэхэхъашхом фигыхъыгъэр А. Ильясовым аритыжыгъ. Адыгеим ис къэндзалхэм ящылалкълъа кыафилотагъ. Тиреспубликэ и

Премьер-министрэу Къумпыл Мурат «Дуслыкым» лъпылэгъу фэхъуи, бзэм изэгъэшлэнкълъа ящылалкълъа тхылъхэр ащэфыгъэх, къэндзалхэм яансамблэу тиреспубликэ щызэхашагъэм хэтхэм ящылалкълъа шъуашэхэр арагъэдыгъэх. Зэхэхъэн лъфыгъомкълъа Премьер-министрэм ишлұагъэ арагъэкълъа.

— Гушылэр зэлукълъашхом кызыщысатым, Адыгъ Республикэм икъралыгъо гъэлсыкълъа зэригъэпытэрэр, мамырэу тызэрэпсэурэр кыафэслотагъ, — ел Алям Ильясовым. — Гъэзетхъу «Адыгъ макъэмрэ» «Советскэ Адыгеим-рэ» «Дуслыкым» ехылагъэу кы-

хаутыгъэхэр зэлукълъашхом щызэгъэлэгъуагъэх. Лъэпкъхэр зэгурьлэхъу зэдыщылэнхэмкълъа Адыгеир щысэ зытырахырэмэ зэрарыщыр лъэшэу сигопагъ.

Бизнесым пылъхъу Татарстан исхэм, къэндзалхъу хэгъэгум щыпсэурэмэ Адыгеим иллыкълъохэр гушылэгъу афэхъуагъэх. лъфхэр зэрэпыкълъатэхэрэм тылыплъэшт. Адыгъ шъуашэм, адыгъ быракъым

ямафэхэр тиреспубликэ щагъэмэфэкълъыхъу зэрэфежыагъэхэм лъкълъа хэгъэгумэ кыарыкълъыгъэ къэндзалхэр кыкълъапчлагъэх, лъэпкъ шлэжым дэлэжъэнхэмкълъа ащ фэдэ лъфыгъохэм ямэхъанэ зыкызыэрлэтэрэр хагъэунэфыкълъыгъ.

Сурэтым итхэр: **Рустам Миннихановымрэ Алям Ильясовымрэ**.

КУЛЬТУРЭМ И ИЛЪЭСРЭ МУЗЕИМРЭ

Щылэныгъэм диштэрэр ашлогъэшлэгъон

Уикълэцылкълъугом пылэгъурэр, зэхэпхырэр гум нахышлұу кыенэжы. Адыгъ Республикэм и Лъэпкъ музей илофышлэхэм ар кыдалытэзэ, кълэцылкълъухэр зэлукълъагъэхэм кыарагъэблагъэх. Щылэныгъэм кыпкырыкълъыхэзэ, кълэбарэу кыалұатэрэр цыфым игъэсэн рапхы.

— Дунаим зэхъокълъыныгъэу щыхъурэмэ еджакълъохэр ащытэгъэгъуазэх, — ел Лъэпкъ музейм кыэгъэлэгъонхэмкълъа иотдел ипашэу Надежда Бурмистровам. — Шлэжъ ялэным фэшл тарихым кышыублагъэу гъэсэнныгъэм, искусствэм, нэмыкълъохэм татэгущылэ.

Сэкъатныгъэ зилэ кълэцылкълъухэмрэ ныбжыкълъэхэмрэ джырблагъэ Лъэпкъ музейм кызыэкълъохэм, арагъэлэгъуагъэр макълэп. Илъэсыкълъа кыхъаштым фэгъэхыгъэ джэгукълъохэр афызэхашагъэх, ордэхэр кыалұагъэх, адыгъ кыашъохэр кыашылгъэх. Нешэ Нэфсэтрэ Лаура Халаджанрэ адыгъ шъуашэхэр ащыгъэу пчэгум кыхъэхы, жьыр акълэтэу кыэшъуагъэх, кълэцылкълъухэри кыадэуджыгъэх.

«Теклонныгъэм илаш», «Псэушъхъэ гъэшлэгъонхэр», «Тилъэныкълъо

гупсэ ибзыухэр», «Музыкальнэ лэмэ-псымэхэр», «Шлэныгъэм уфэзыщэрэр» зыфилорэ кыэгъэлэгъонхэр кълэедджакълъохэм афызэхашагъэх. Хэгъэгъу зэошхом илъэхъан фашист теахкълъохэм язэхэкълъутэн Адыгеим щыщхэр зэрэхэлэжыагъэхэм, лашэу заом щагъэфедэщыгъэр зыфэдагъэм ныбжыкълъэхэр кыкълъапчлагъэх.

Тыкызыуцухъэрэ дунаим икълэушъумен, бзыухэм япсэукълъа, ордэ кызылорэ бзыум ымакълъа зэригъэлорышлэрэм Ожъ Фатимэ гъэшлэгъонэу кыатэгущылэгъ. Зэлъашлэрэ археологъэу Тэу Аслъан кълэагъаджэхэр, журналистхэр елъэлухи, лъэпкъ шлэжъ кълэбархэм иеплъыкълъохэр кыариллагъэх. Адыгэхэр дунаим тет лъэпкъхэм ябгъапшэмэ, анахыжъхэм зэрарыщыр щысэхэмкълъа кыгъэлэгъуагъ.

Лъэпкъ музейм шлэныгъэмкълъа илофышлэхъу Шъэоцылкълъа Фатимэ Сихъаджэкълъа Иринэрэ музыкальнэ лэмэ-псымэхэр кыагъэлэгъуагъэх, зэрагъэфедэхэрэ шылкълъэхэр зэрагъэпшагъэх. «Арфа» зыфилорэр кълэцылкълъухэм ашлэ, щылэныгъэм щагъэфедэуи кыхыкълъа. Адыгъ музыкальнэ лэмэ-псымэхэм кыкълъапчлагъэр макълэп. Пхъэкълъыным икълэбар И. Сихъаджэкълъом кыылотагъ, шылкълъащынэри аригъэлэгъуагъ. Бзэпсхэм мэкъамэу кыапылукълъырым цыфхэр зэрэзэфыщэхэрэм, хыкълъащым ар зэрэшагъэфедэрэм Ф. Шъэоцылкълъур кытегушылэзэ, кълэцылкълъухэм шылкълъапщынэр «кыагъэгущылэ» ашлэгъуагъу бзэпсхэм шъабэу ателэбагъэх, ордэдышъохэр агъэжъынчыхъу фежыагъэх.

— Мыщ фэдэ зэлукълъагъэхэм кълэцылкълъухэм ящылэныгъэ нахъ гъэшлэгъон ашы, — зэдэгущылэгъур лъагъэкълъуатэ Шъэоцылкълъа Фатимэ Сихъаджэкълъа Иринэрэ. — Адыгеим ис лъэпкъхэм язэпхыныгъэхэр пытэнхэмкълъа уахътэм диштэрэ кыэгъэлэгъонхэр нахыбэрэ зэхэтэщытх.

Культурэм и Илъэс Лъэпкъ музейм итарихъ шлукълъа кыхъэнэжышт. лъфшлэнэу ригъэжыагъэр лъыгъэкълъуатэзэ, Теклонныгъэм ия 70-рэ илъэс фэгъэхыгъэ зэлукълъагъэхэм зафегъэхъазыры. Джэгъуалэхэр зыщарэрэ тучанэу «Бегемотикым» илофышлэхъу Татьяна ыкълъа Александр Вервайнхэм Лъэпкъ музейм кыэкълъагъэ кълэедджакълъохэм шлұхъафтынхэр кыафашылгъэх.

ТИКОНЦЕРТХЭР

Кълэбэртэе-Бэлъ-кыарым икълэ-шъокълъо ансамблэ цлэрылұу «Кабардинкэр» илъэс 80 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ концертхэр Кыблэм, Темыр Кавказым кыащытхытх. Адыгъ Республикэм и Къралыгъо ордэдылэ-кълэшъокълъо ансамблэу «Ислъамыер» «Кабардинкэм» игъу-сэу пчыхъэзэхэ-хъэхэм ахэлэ-жъэшт.

— Кълэш республикэм и Къралыгъо академическэ кълэшъокълъо ансамблэу «Кабардинкэм» бэшлагъэу ныбджэгъуныгъэ дытил, — кытылұагъ «Ислъамыер» ихудожественнэ пашэу, Урысыем ина-роднэ артистэу, композиторэу Нэхэе Аслъан. — Лъэпкъ искусствэм зыкызыэрлэтэрэр культурэм и Илъэс кышыльэгъуагъ. Зэлэпкъэгъухэр зэфэзыщэрэ лъфхъабзэмэ тахэлажъэзэ, нэмыкълъэпкъхэм нахышлұу тызэралэщтым тыпылт. Тыгъэгъазэм и 15-м Владикавказ, и 16-м Налчык, и 17-м Щэрджэскълэ «Кабардинкэмрэ» «Ислъамыеррэ» зэгъусэхъу концертхэр кыащатытхытх. Краснодар ыкълъа Мыекълъуапэ зэхэхъэхэр 2015-рэ илъэсым ащыкълъоштытх.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.

Зэхъышагъэр ыкълъа кыдыззы-гъэкълъырэр:

Адыгъ Республикэм лъэпкъ лъфхэмкълъа, лъкълъа къралхэм ащыпсэурэ тилъап-кълэгъухэм адырлэ зэлхыныгъэхэмкълъа ыкълъа кълэбар жъугъэм иамал-хэмкълъа и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшылэр:

385000,
кълъа. Мыекълъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:

52-16-79,
редактор шъхъалэм
иапэрэ гуадзэр:

52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкълъыжъ зы-
хырэ секретары:

52-16-77.
E-mail:

adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын лъфхэмкълъа,
телерадиокълэтын-
хэмкълъа ыкълъа зэлъы-
лэсыкълъа амалхэмкълъа
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
члэпкълъа гъэлоры-
шлал, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кълъа. Мыекълъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкълэмкълъа
пчъагъэр

4046
Индексхэр

52161

52162

Зак. 3271

Хэутыным
ушыкълэштхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
Зышыкълэштхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шъхъалэр
Дэртэ Тимур

Редактор шъхъалэм

иапэрэ гуадзэр

Мэшлэжъо
Сайд

Пшъэдэкълъыжъ
зыхырэ
секретары
Нэпшлэжъуй
Заур

